

CORPORATE GOVERNANCE CHARTER

26/09/18

PMV-groep

Dit charter heeft als doel om de transparantie en objectiviteit van de bestuursstructuur en de besluitvormingsprocessen in de PMV-groep te verankeren en geeft aan hoe de PMV-groep de principes van deugdelijk bestuur ter harte neemt.

Corporate Governance Charter

PMV-GROEP

2018

1. INHOUDSTAFEL

1.	INHOUDSTAFEL	2
2.	INLEIDING	4
3.	GOVERNANCE STRUCTUUR	5
3.1.	Juridische structuur & kader	5
3.2.	Bestuursmodel van PMV	5
3.3.	Groepsstructuur	5
3.3.1.	PMV en PMV-groep	5
3.3.2.	Eenheid van leiding binnen PMV-groep	6
3.3.3.	Delegatie van bevoegdheden aan groepsmanagementcomité en investeringscomités	6
4.	DE AANDEELHOUDER	7
4.1.	De enige aandeelhouder	7
4.2.	Taken van de aandeelhouder	7
4.2.1.	Algemeen	7
4.2.2.	Missie en Strategisch Kader	7
4.2.3.	Benoeming en ontslag van bestuurders	8
4.3.	Autonomie van de bedrijfsvoering	8
5.	RAAD VAN BESTUUR	9
5.1.	Verantwoordelijkheden en rol van de raad van bestuur	9
5.2.	De samenstelling van de raad van bestuur	10
5.2.1.	Benoemingsproces	10
5.2.2.	Bestuurdersprofiel : vereisten en kenmerken	10

5.3.	Regeling inzake belangenconflicten	11
5.4.	Bezoldiging bestuurders	12
5.5.	De werking van de raad van bestuur	12
5.6.	De rol van de voorzitter	13
5.7.	Evaluatie	13
5.8.	Invulling van bestuursmandaten in portefeuille bedrijven	13
6.	GROEPSMANAGEMENTCOMITÉ EN ALGEMEEN MANAGER	14
6.1.	Het Groepsmanagementcomité	14
6.2.	De algemeen manager	14
7.	DE INVESTERINGS- EN KREDIETCOMITÉS	14
8.	ADVISERENDE COMITÉS	15
8.1.	Auditcomité	15
8.1.1.	De rol van het auditcomité	15
8.1.2.	De taken van het auditcomité	15
8.2.	Benoemings- en remuneratiecomité	16
8.2.1.	De rol van het benoemings- en remuneratiecomité	16
8.2.2.	De taken van het benoemings- en remuneratiecomité	16
9.	TRANSPARANTIE, TOEZICHT EN CONTROLE	16
9.1.	De interne controle	16
9.2.	De externe controle	17
10.	PUBLICATIE EN EVALUATIE VAN HET CHARTER	18
11.	GEDRAGSCODES	18
	BIJLAGE 1: AUDITCHARTER	19

2. INLEIDING

Dit Corporate Governance Charter voor PMV-groep werd door de raad van bestuur van ParticipatieMaatschappij Vlaanderen nv (hierna ook "PMV" of "de vennootschap") goedgekeurd op 26 september 2018.

Het Corporate Governance Charter PMV-groep 2018 is de actualisatie van het Corporate Governance Charter zoals aangenomen op 26 september 2017. Het charter werd aangepast rekening houdend met de evoluties binnen PMV-groep, ontwikkelingen van het nationaal en internationaal beleid inzake corporate governance en wijzigingen in de toepasselijke regelgevingen.

De Belgische Corporate Governance Code¹ en de OESO-richtlijnen inzake corporate Governance of State-Owned Enterprises² werden hierbij als referentiekader gehanteerd en waar mogelijk toegepast.

De raad van bestuur zal dit charter op regelmatige basis verder evalueren en waar nodig aanpassen aan de evoluties binnen PMV-groep, het beleid en de regelgeving.

Het charter heeft als doel de transparantie en objectiviteit van de bestuursstructuur en de besluitvormingsprocessen in PMV-groep te verankeren en wil aangeven hoe PMV-groep de principes van deugdelijk bestuur ter harte neemt.

De volgende elementen komen aan bod:

- Governance structuur PMV-groep
- Aandeelhouder en Algemene Vergadering
- Raad van bestuur
- Groepsmanagementcomité en algemeen manager
- Adviserende comités en Investeringscomités
- Transparantie, toezicht en controle

¹ Code Buisse voor niet-beursgenoteerde ondernemingen, zoals gewijzigd.

² Deze richtlijnen zijn door de Vlaamse Regering aangewezen als internationale aanbevelingen op het vlak van corporate governance (cfr. art. 7bis Decreet 7 mei 2004 betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid)

3. GOVERNANCE STRUCTUUR

3.1. Juridische structuur & kader

PMV nv is een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap (EVA)³.

PMV nv heeft de rechtsvorm van een naamloze vennootschap naar Belgisch recht.

Als investeringsmaatschappij van de Vlaamse overheid heeft PMV-groep een **samenwerkingsovereenkomst** met het Vlaamse Gewest, waarin onder meer voorzien is in het strategisch kader van PMV-groep, de informatie- en rapportageplicht inzake de taken en financiële situatie, de specifieke controle, de duur en de opzeggings- en verlengingsmogelijkheden van de overeenkomst.

Als investeringsmaatschappij van de Vlaamse Overheid dient PMV-groep zich in haar werking via basisaannames, methodes en procedures af te stemmen op de beginselen van de Belgische Corporate Governance Codes en de door de Vlaamse overheid aangewezen internationale aanbevelingen op het vlak van de corporate governance.

Via voorliggend Corporate Governance Charter PMV - versie 2017 - wenst PMV-groep aan te geven hoe zij aan deze verplichtingen inzake deugdelijk bestuur concrete invulling geeft en de naleving ervan waarborgt.

3.2. Bestuursmodel van PMV

PMV past een traditioneel monistisch bestuursmodel toe waarbij de raad van bestuur de vennootschap bestuurt als college. De raad van bestuur en elk van zijn leden streven steeds het vennootschapsbelang na op een objectieve en onafhankelijke manier en leggen verantwoording af ten aanzien van de aandeelhouder voor hun handelingen en voor de resultaten van de vennootschap.

De raad van bestuur beschikt over de volledige bestuursbevoegdheid.

Het formele dagelijkse bestuur van de vennootschap werd door de raad van bestuur gedelegeerd aan het groepsmanagementcomité (afgekort GMC).

Er is geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid voorzien in artikel 524bis W.Venn. om bestuursbevoegdheden over te dragen aan een wettelijk directiecomité.

Het Vlaamse Gewest heeft overeenkomstig artikel 7ter van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid een regeringscommissaris benoemd voor PMV.

3.3. Groepsstructuur

3.3.1. PMV en PMV-groep

PMV heeft verschillende dochtervennootschappen, dewelke samen met PMV de PMV-groep vormen.

³ Zoals bedoeld in artikel 29 van het Kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003.

Binnen de PMV-groep wordt er vanuit de raad van bestuur als centraal aansturingsorgaan uniformiteit van algemene beleids- en beheerdoelstellingen nagestreefd op alle niveaus binnen de PMV-groep. Het is dan ook de raad van bestuur van PMV die exclusief bevoegd is om de raden van bestuur van haar dochtervennootschappen samen te stellen, desgevallend, rekening houdend met de bepalingen inzake onafhankelijke bestuurders, zoals bepaald in het decreet deugdelijk bestuur in de publieke sector.

3.3.2. Eenheid van leiding binnen PMV-groep

PMV-groep functioneert als één groep, onder leiding van PMV als moedervernootschap. Met het oog op eenheid van leiding en aansturing van PMV-groep door PMV en de strategische betrokkenheid van het Vlaamse Gewest als aandeelhouder van de moedervernootschap bij de gehele PMV-groep, wordt ernaar gestreefd om de groepsstructuur zo klein mogelijk te houden en de governance van de groepsvennootschappen hierop zoveel als mogelijk af te stemmen.

De groepsvennootschappen onderschrijven de governance principes van PMV-groep, zoals uiteengezet in dit corporate governance charter dat van tijd tot tijd wordt geactualiseerd door PMV. De groepsvennootschappen verbinden zich er ook toe het nodige te zullen doen, zodat ook zij te allen tijde voldoen aan het van kracht zijnde governance charter.

De raad van bestuur van PMV heeft de volheid van bevoegdheid over PMV en, binnen de grenzen van het Wetboek vennootschappen, over de volledige PMV-groep.

PMV en alle groepsvennootschappen maken derhalve gebruik van investerings- en kredietcomités en de adviserende comités van PMV-groep, te weten het auditcomité en het benoemings- en remuneratiecomité, die worden ingesteld en benoemd door PMV. Alle groepsvennootschappen maken eveneens gebruik van de ondersteunende diensten van PMV, te weten HR, financiële dienst, juridische dienst, facilities, communicatie en ICT.

3.3.3. Delegatie van bevoegdheden aan groepsmanagementcomité en investeringscomités

De raad van bestuur delegeert het dagelijks bestuur van PMV-groep aan een groepsmanagementcomité, samengesteld uit leden van het management van PMV; hiertoe wordt door de raad van bestuur een afzonderlijk delegatiebesluit genomen, dat van tijd tot tijd kan worden gewijzigd in functie van evoluties binnen PMV-groep⁴. De algemeen manager zit het Groepsmanagementcomité voor.

Investeringscomités of hun equivalent adviseren over de hun door de raad van bestuur en/of het groepsmanagementcomité toegewezen investeringsbeslissingen. Naast de algemene bevoegdheid van de raad van bestuur en de gedelegeerde bevoegdheid van het groepsmanagementcomité en de algemeen manager om Investeringsbeslissingen te

⁴ Voor de goede orde wordt bevestigd dat de delegatie van dagelijks bestuur op ieder ogenblik gebaseerd is op het meest recente delegatiebesluit van de raad van bestuur en dat ieder volgend delegatiebesluit het daaraan voorafgaande delegatiebesluit opheft en integraal vervangt, tenzij in het nieuwe besluit uitdrukkelijk bepaald wordt dat – en welke – specifieke bepalingen van het eerdere delegatiebesluit van kracht blijven.

nemen, dragen de raad van bestuur respectievelijk het groepsmanagementcomité steeds de eindverantwoordelijkheid over de Investeringsbeslissingen.

4. DE AANDEELHOUDER

4.1. De enige aandeelhouder

Het Vlaamse Gewest is de enige aandeelhouder van PMV en wordt in die hoedanigheid vertegenwoordigd door de voogdijminister van PMV.

4.2. Taken van de aandeelhouder

4.2.1. Algemeen

De aandeelhouder en de algemene vergadering beschikken over de taken, zoals die aan haar zijn voorbehouden overeenkomstig de bepalingen van de statuten en het wetboek van vennootschappen.

4.2.2. Missie en Strategisch Kader

De overheid als aandeelhouder ageert als een geïnformeerde en actieve aandeelhouder en formuleert haar fundamentele overtuigingen en verwachtingen met betrekking tot PMV en PMV-groep in de vorm van een heldere eigenaarsvisie, waarover zij verantwoording aflegt ten aanzien van het Vlaamse parlement enerzijds en transparant communiceert met de voorzitter van raad van bestuur anderzijds.

De Missie van PMV-groep werd als volgt omschreven :

PMV-groep is een doe- en durfbedrijf. Ze geeft vorm aan de toekomst van de Vlaamse economie.

PMV-groep financiert beloftevolle ondernemingen van bij de prille start tot en met de groei en internationalisering en realiseert met en voor de overheid en andere partners projecten die belangrijk zijn voor de welvaart en het welzijn in Vlaanderen. "

De Missie van PMV-groep bestaat erin om – door haar tussenkomst – ervoor te zorgen dat alle ondernemingen met een realistisch businessplan en elk toekomstgericht infrastructuur- of vastgoedproject met een positief maatschappelijk rendement en een bekwaam management in staat zijn om de financiering te vinden die zij nodig hebben.

In het kader van de samenwerkingsovereenkomst tussen het Vlaamse Gewest en PMV-groep legt het Vlaams Gewest als aandeelhouder een Strategisch Kader op aan PMV-groep.

De aandeelhouder laat het vervolgens aan de raad van bestuur van PMV om de Missie en het Strategisch Kader te vertalen naar Actiedomeinen voor PMV-groep; het dagelijks management van PMV in samenspraak met de raad van bestuur bepaalt dan welke type dossiers in welke marktsegmenten in aanmerking komen voor een investering en beslist – eventueel met de raden van bestuur van de vennootschappen uit PMV-groep – over de investeringen van de groep.

PMV-groep dient er daarbij naar te streven om haar Missie en het Strategisch Kader uit te voeren op een marktconforme manier, d.w.z. dat de voorwaarden waaraan zij financieringsoplossingen verschaft vergelijkbaar moeten zijn aan de voorwaarden die een private partij in vergelijkbare omstandigheden zou toepassen. Dit geldt niet voor de instrumenten van PMV/Z die onder de randvoorwaarden van de de-Minimisregeling functioneren.

4.2.3. Benoeming en ontslag van bestuurders

Van de aandeelhouder wordt eveneens verwacht dat zij, in functie van de eigenaarsvisie en de vooropgestelde lange termijn doelstellingen van PMV-groep, kwalitatieve bestuurders aantrekt, zodat zij een raad van bestuur kan samenstellen die samen beschikt over de benodigde kennis en ervaring voor het bestuur van de vennootschap.

Zij dient hierbij rekening te houden met de decretale verplichting tot benoeming van onafhankelijke bestuurders⁵ evenals met de verplichting om de decretaal opgelegde genderevenwichten te respecteren⁶. Zij streeft tenslotte ook naar voldoende diversiteit, onder meer op vlak van leeftijd.

De aandeelhouder streeft ernaar om bovengenoemde evenwichten te allen tijde te bewaren, ook bij de tussentijdse vervanging van één of enkele bestuurders.

4.3. Autonomie van de bedrijfsvoering

Bij het bestuur van overheidsbedrijven, zoals PMV-groep, dient bijzondere aandacht besteed te worden aan een goed evenwicht tussen het formuleren van een duidelijke eigenaarsvisie enerzijds en het operationeel beheer ter uitvoering daarvan anderzijds.

Internationale richtlijnen van de OESO bevelen dan ook aan dat de overheid als aandeelhouder van een privaatrechtelijk vormgegeven overheidsbedrijf niet betrokken wordt bij het dagdagelijks beheer van de vennootschap; er wordt aanbevolen om de onderneming binnen de vooropgestelde eigenaarsvisie en geformuleerde strategische richtlijnen volledige operationele autonomie te gunnen⁷.

Een ruime autonomie is essentieel opdat een publieke investeringsmaatschappij haar rol in een marktomgeving ten volle kan vervullen op basis van objectieve en zakelijke investeringsdoelstellingen en beslissingscriteria. Daarbij moet zij natuurlijk rekenschap afleggen aan haar aandeelhouder en de andere belanghebbenden.

Het feit dat het Vlaamse Gewest enige aandeelhouder is, is één van de belangrijkste aspecten waarin PMV zich onderscheidt van private ondernemingen. Enerzijds maakt PMV daardoor deel uit van de ruimere Vlaamse Overheid. Anderzijds brengt haar type aandeelhouder voor PMV ook een ruimere verantwoordelijkheid met zich, die het ondernemingskader overstijgt. Zo zal er vanuit het aandeelhouderschap van PMV als overheidsbedrijf steeds een evenwicht moeten gezocht worden tussen het nastreven van beleidsdoelstellingen van algemeen belang en het bedrijfseconomisch rendement voor de overheid als aandeelhouder.

⁵ Zoals voorzien in het decreet deugdelijk bestuur in de publieke sector.

⁶ Zoals voorzien in het decreet van 13 juli 2007 houdende bevordering van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid.

⁷ OESO-richtlijnen voor overheidsbedrijven, 2015

5. RAAD VAN BESTUUR

5.1. Verantwoordelijkheden en rol van de raad van bestuur

De raad van bestuur heeft alle bevoegdheden voor het bereiken van het maatschappelijk doel van de vennootschap, met uitzondering van diegene die krachtens de wet of de statuten zijn voorbehouden aan de algemene vergadering. De raad van bestuur delegerde enkel het dagelijks bestuur aan het groepsmanagementcomité.

De raad van bestuur is belast met en verantwoordelijk voor het besturen van PMV en PMV-groep binnen het op PMV als investeringsmaatschappij toepasselijke reglementaire kader en met respect voor de samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen PMV-groep en het Vlaamse Gewest.

De essentiële taken en verantwoordelijkheden van de raad van bestuur kunnen als volgt worden samengevat:

- Het goedkeuren en herevalueren van de Actiedomeinen en de ondernemingsstrategie van PMV en de PMV-groep; de Actiedomeinen voor PMV-groep worden door de raad van bestuur van PMV bepaald op basis van het Strategisch Kader en de evolutie van de Vlaamse financieringsmarkt;
- Het afsluiten en opvolgen van de samenwerkingsovereenkomst met het Vlaamse Gewest en de principiële aanvaarding van de bijzondere opdrachten van de Vlaamse Regering of andere derde partijen;
- Het nemen van (des)investeringsbeslissingen, al dan niet bij delegatie aan GMC en/of de algemeen manager;
- Het voeren van het financiële beleid in algemene zin en het vaststellen van het budget. Zo nodig beslist de raad van bestuur over budgetoverschrijdingen en bepaalt hij de dividendpolitiek;
- Het vastleggen van het risicobeleid van PMV-groep, op basis van (1) de eigenaarsvisie en (2) de identificatie en analyse van de risico's, uitgevoerd door het groepsmanagementcomité; toezicht op de uitvoering van het risicobeleid, onder meer via interne en externe controle en auditprocessen;
- Het oprichten of ontbinden van dochtervennootschappen en het in beheer nemen of valoriseren van de participaties in fiduciair beheer in naam en voor rekening van het Vlaams Gewest;
- Het toezien op de realisatie van alle voorwaarden die de continuïteit van de vennootschap garanderen;
- De evaluatie van de algemeen manager, op basis van het voorstel van de voorzitter;
- Goedkeuren en evalueren van de samenstelling, de bevoegdheden en de werking van de adviescomités, en goedkeuring van de vergoeding voor de leden van deze comités;
- Goedkeuren en beheren van interne controle- en risicobeheerssystemen en toezicht op opvolgen van aanbevelingen uit interne auditwerkzaamheden;
- Opvolging van de thésauriepositie en het goed beheer ervan;

- Het organiseren van een open oproep tot kandidaatstelling voor onafhankelijke bestuurders en het voordragen van kandidaten aan de algemene vergadering in overeenstemming met de bepalingen uit het Decreet Deugdelijk Bestuur⁸.

De raad van bestuur ziet toe op de wijze waarop de vennootschap en de groep geleid worden en beslist over de benoeming, het ontslag en de beloningspolitiek van de algemeen manager, de leden van het GMC en de groepsmanagers. Hij neemt kennis van de rapportering van het GMC en evalueert de werking en de samenstelling ervan.

5.2. De samenstelling van de raad van bestuur

5.2.1. Benoemingsproces

Overeenkomstig artikel 14 van de gecoördineerde statuten van PMV wordt de raad van bestuur samengesteld uit ten minste drie en ten hoogste negen bestuurders. De bestuurders worden benoemd door de algemene vergadering voor ten hoogste 6 jaar.

Sinds 15 mei 2018 zijn 1/3de van de stemgerechtigde leden van de raad van bestuur onafhankelijke bestuurders, in de zin van het Decreet deugdelijk bestuur, die door de algemene vergadering van aandeelhouders zijn benoemd, op voordracht van de raad van bestuur.⁹

De benoeming of herbenoeming van bestuurders wordt, op vraag van hetzij de aandeelhouder, hetzij de voorzitter van de raad van bestuur, voorbereid door het remuneratie- en benoemingscomité en daarna besproken met de andere leden van de raad van bestuur. De voorzitter kan hierover ook individuele gesprekken voeren met de bestuurders en de aandeelhouder.

De raad van bestuur is voor maximum 2/3de samengesteld uit vertegenwoordigers van hetzelfde geslacht.

De bestuurders krijgen bij hun eerste benoeming een introductie over de werking van PMV en PMV-groep, hun taakstelling enz.

5.2.2. Bestuurdersprofiel : vereisten en kenmerken

Alle bestuurders moeten over de nodige autoriteit, competentie en objectiviteit beschikken om hun rol van strategische begeleiding en controle op het beheer te kunnen vervullen.

Van hen wordt ook verwacht dat zij de nodige tijd vrijmaken om hun bestuursmandaat naar behoren in te vullen en de vergaderingen voor te bereiden.

⁸ Zie artikelen 5 tot 6 van het Decreet van 22 november 2013 betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector (afgekort 'Decreet deugdelijk bestuur').

⁹ Zie artikelen 4 tot 7 van het Decreet deugdelijk bestuur.

5.3.Regeling inzake belangenconflicten

Om belangenvermenging te voorkomen leggen de bestuurders bij de indiening van hun kandidatuur voor (her)benoeming aan de voorzitter van het benoemings- en remuneratiecomité een overzicht neer van hun andere lopende mandaten en activiteiten. Deze overzichten worden tevens voorgelegd aan de algemene vergadering. Latere wijzigingen in mandaten of activiteiten worden eveneens voorgelegd¹⁰. Alleszins dient dit overzicht jaarlijks geactualiseerd te worden.

De Vennootschap respecteert enerzijds de rechten van Bestuurders om hun persoonlijke zaken en investeringen te beheren. Anderzijds dienen Bestuurders te handelen in het belang van de Vennootschap en PMV-groep. Zij dienen situaties te vermijden waarbij er een potentieel of reëel belangenconflict ontstaat tussen hun persoonlijke belangen, belangen van andere derden, voor wie zij eveneens optreden, en de belangen van PMV en PMV-groep.

In het kader van onderhavig Corporate Governance Charter wordt onder het begrip belangenconflict niet enkel een 'belang van vermogensrechtelijke aard' begrepen, maar tevens een functioneel belang. Deze benadering sluit aan bij de bepalingen van enerzijds het wetboek vennootschappen en anderzijds het decreet deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector.

Onder het begrip functioneel belang dient te worden verstaan: elke situatie waarbij eenzelfde persoon twee verschillende vennootschappen of andere entiteiten vertegenwoordigt of erbij betrokken is, die met elkaar potentieel conflicterende belangen hebben.

Indien een belangenconflict zich zou voordoen dient de Bestuurder in kwestie de voorzitter van de raad van bestuur hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte te brengen en uiterlijk bij het begin van de vergadering die de kwestie zal behandelen die aanleiding kan geven tot het belangenconflict. De bestuurder deelt de aard en de reden van het belangenconflict mee.

Nadat de voorzitter kennis heeft genomen van het belangenconflict, formuleert hij een voorstel aan de raad van bestuur met als doel de impact van dit conflict te neutraliseren. Een van deze voorstellen kan inhouden dat de betrokken Bestuurder zich zal dienen te onthouden van de beraadslaging en/of stemming.

De raad van bestuur met uitzondering van de betrokken Bestuurder beslist vervolgens of deze laatste zich al dan niet zal dienen te onthouden van de beraadslaging en/of stemming.

Voor de overige formaliteiten dient uiteraard de wettelijke procedure vermeld in artikel 523 W. Venn. gevolgd te worden.

Het benoemings- en remuneratiecomité geeft haar advies over eventuele structurele belangenconflicten die een (her)benoeming of voortzetting van het bestuursmandaat problematisch zouden maken.

¹⁰ Zie artikel 8§1 Decreet deugdelijk bestuur. Checklist van de Vlaamse overheid (<https://overheid.vlaanderen.be/checklist-decreet-deugdelijk-bestuur>) en toelichting bij artikel 8 (<https://overheid.vlaanderen.be/artikelsgewijze-bespreking#toelart8>).

5.4. Bezoldiging bestuurders

De bestuurders ontvangen jaarlijks een vast bedrag en per vergadering waarop zij aanwezig zijn een zitpenning. De vergoeding wordt bepaald door de aandeelhouder en omvat alle onkosten. De aandeelhouder stemt de vergoeding af op de vereiste competenties en ervaring van de bestuurders evenals op de verwachte tijdsbesteding.

De bestuurders en andere mandatarissen die zetelen in het auditcomité of benoemings- en remuneratiecomité ontvangen eveneens een zitpenning voor elke vergadering van het adviserend comité waaraan zij deelnemen.

5.5. De werking van de raad van bestuur

De raad van bestuur vergadert in principe maandelijks op uitnodiging van de voorzitter. In december van elk jaar wordt de vergaderkalender van het volgende werkjaar vastgelegd.

In functie van de agenda kan de voorzitter bijkomende vergaderingen beleggen, vergaderingen verplaatsen of annuleren. De voorzitter stelt de andere bestuurders hiervan tijdig in kennis. Twee bestuurders kunnen eveneens de raad van bestuur bijeenroepen per brief of e-mail. De uitnodiging hiertoe dient verstuurd te worden tenminste drie dagen voor de datum voorzien voor de vergadering.

Om geldig te beraadslagen moet minstens de helft van de bestuurders aanwezig of vertegenwoordigd zijn. De raad van bestuur streeft te allen tijde collegialiteit na, maar de besluiten kunnen bij gewone meerderheid genomen worden. Een bestuurder kan maximaal één andere bestuurder vertegenwoordigen.

De vergadering worden bijgewoond door de algemeen manager en door de secretaris, die door de raad van bestuur wordt benoemd. De leden van het operationeel management of externe adviseurs kunnen verzocht worden om toelichting te geven bij de voorgelegde dossiers.

De secretaris maakt de notulen op van de vergadering en staat de raad van bestuur, de voorzitter, de voorzitters van de comités en alle leden van de raad van bestuur bij.

De notulen bevatten per agendapunt een beschrijving van de beraadslaging, met inbegrip van de genomen beslissing. Daarnaast bevatten de notulen een actiepuntenlijst.

De uitnodiging, de agenda, de notulen van de vorige vergadering en de voorbereidende documenten worden minstens vijf dagen voor de datum van de volgende raad van bestuur verstuurd naar alle leden. Hierbij wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de agendapunten ter beslissing en ter informatie.

De voorzitter stelt de agenda op, in samenspraak met de algemeen manager en het GMC.

De raad van bestuur houdt tweejaarlijks een strategische raad van bestuur die wordt voorbereid door het GMC. Tijdens deze vergadering wordt er tevens een evaluatie gemaakt van de voorbije periode en wordt de strategische visie voor korte termijn, middellange termijn en lange termijn voor de volgende periode vastgelegd.

De bestuurders hebben te allen tijde toegang tot de medewerkers van de PMV-groep en kunnen op hen beroep doen voor algemene informatie, bijstand of toelichting bij concrete dossiers indien dat nuttig is voor de uitoefening van hun functie. Vergaderingen en contacten worden georganiseerd via de voorzitter van de raad van bestuur, de algemeen manager of de secretaris van de raad van bestuur.

De bestuurders kunnen op hun verzoek de documenten van de verschillende adviescomités raadplegen. Daarnaast ontvangen zij telkens de verslagen van de vergaderingen van de adviescomités in hun documentenbundel ter voorbereiding van de vergaderingen van de raad van bestuur.

5.6. De rol van de voorzitter

De voorzitter van de raad van bestuur bereidt de raden van bestuur voor, hij bepaalt de agenda, zit de vergadering voor en zorgt voor de opvolging. Daarnaast heeft hij als taak PMV en zijn raad van bestuur te vertegenwoordigen op het vlak van het algemeen beleid:

- Hij legt strategische contacten met de aandeelhouder en het ruime politieke niveau, alsook met de private sector. Gevoelige strategische dossiers worden mede door hem in goede banen geleid.
- De voorzitter is de "bemiddelaar" tussen de aandeelhouder, de raad van bestuur, de algemeen manager en het GMC. Hij waakt over de goede verstandhouding tussen alle betrokkenen.
- Hij bereidt de evaluatie voor van de algemeen manager.

5.7. Evaluatie

De raad van bestuur evalueert zichzelf periodiek en bij voorkeur jaarlijks, om na te gaan of de raad en zijn comités efficiënt functioneren.

De evaluatie-oefening beoogt niet alleen het functioneren van het orgaan, maar ook het functioneren van elke mandataris binnen het orgaan te evalueren.

5.8. Invulling van bestuursmandaten in portefeuille bedrijven

Er wordt naar gestreefd om, in het kader van kapitaalparticipaties, steeds een mandaat in de raad van bestuur van de portefeuille onderneming op te nemen, rekening houdend met de positie van PMV-groep in het totale aandeelhouderschap.

Er wordt naar gestreefd om dergelijke bestuursmandaten zoveel als mogelijk op te laten nemen door PMV of een vennootschap uit PMV-groep, waarbij de vennootschap vast vertegenwoordigd wordt door een personeelslid dat hiertoe wordt aangeduid door het GMC.

Bij bezoldigde bestuursmandaten, komt de bezoldiging altijd toe aan de vennootschap en niet aan het personeelslid. Het invullen van mandaten in portefeuille ondernemingen maakt immers een wezenlijk onderdeel uit van de opdracht van de personeelsleden, zodat zij hiervoor geen recht hebben op een bijkomende bestuurdersvergoeding.

De overige bepalingen van dit hoofdstuk 5 zijn uitsluitend van toepassing voor wat betreft de uitvoering van mandaten in PMV-groep, doch gelden niet voor de uitoefening van mandaten in portefeuille bedrijven.

6. GROEPSMANAGEMENTCOMITE EN ALGEMEEN MANAGER

6.1. Het Groepsmanagementcomité

Het dagelijks bestuur van de vennootschap is door de raad van bestuur toevertrouwd aan het GMC, dat ook verantwoordelijk is voor de uitvoering van de beslissingen van de raad van bestuur.

Het GMC verzekert de dagdagelijkse werking van de vennootschap en bepaalt op welke wijze de door de raad van bestuur gestelde objectieven uitgevoerd worden. Het legt hierover verantwoording af ten aanzien van de raad van bestuur.

Het GMC bereidt de strategische vergaderingen van de raad van bestuur voor, staat in voor uitvoering van de goedgekeurde strategie en Actiedomeinen en neemt initiatief om, in functie van gewijzigde (markt)omstandigheden, voorstellen te formuleren voor het bijsturen van de strategie en/of de Actiedomeinen. Het GMC stelt bovendien meerjarenplannen en allocatietabellen op.

Het GMC staat in voor de identificatie en analyse van de risico's voor PMV-groep en staat de raad van bestuur bij in de opmaak van het risicobeleid. Dit risicobeheer wordt ingevuld via een uitgewerkte risicobeheersingsprocedure waarin verschillende comités een rol spelen: de investeringscomités, het waarderingscomité en het contentieuxcomité.

Het GMC komt wekelijks bijeen en wordt voorgezeten door de algemeen manager. De bestuurders kunnen op eenvoudig verzoek uittreksels ontvangen uit de notulen van het GMC.

6.2. De algemeen manager

De algemeen manager bereidt de vergaderingen van het GMC voor, hij bepaalt de agenda, zit de vergadering voor en zorgt voor de opvolging.

Daarnaast heeft hij als taak om een nauwe relatie te onderhouden met de voorzitter van de raad van bestuur, teneinde een gemeenschappelijke visie op te bouwen wat betreft de doestellingen en het beleid van PMV-groep.

Hij dient hiertoe frequent en transparant te communiceren met de voorzitter van de raad van bestuur.

7. DE INVESTERINGS- EN KREDIETCOMITES

Om het beslissingsproces te stroomlijnen en de raad van bestuur of het GMC bij te staan, wordt in het kader van het (des-)investeringsproces gewerkt met investerings- en kredietcomités die advies verlenen aan de raad van bestuur, het GMC en de algemeen manager.

Deze comités zijn samengesteld uit PMV-medewerkers aangevuld met een meerderheid aan onafhankelijke externe experts, die worden benoemd door het GMC, dat hierover verantwoording aflegt aan de raad van bestuur. Deze experts zijn personen met een uitgesproken sector- of productexpertise, die relevante kennis en ervaring kunnen inbrengen en die in staat zijn om (des-)investeringsvoorstellen vanuit het investeringsmanagement inhoudelijk en technisch te challengen.

De investeringscomités of kredietcomités bediscussiëren de investerings- en desinvesteringsvoorstellen die voorbereid worden door het verantwoordelijke investeringsmanagementteam en formuleren adviezen aan respectievelijk de raad van bestuur, het GMC of de algemeen manager.

Op die manier wordt het voorbereidingsproces en het beslissingsproces duidelijk gescheiden.

De externe leden van deze comités ontvangen 750 euro als zitpenning voor elke IC-vergadering waaraan zij deelnemen. Indien het een korte vergadering betreft van maximaal een half uur, dan zal de vergoeding een halve zitpenning bedragen.

8. ADVISERENDE COMITES

De raad van bestuur richtte een auditcomité op, alsook een benoemings- en remuneratiecomité. Die comités adviseren de raad van bestuur in de relevante materies en bereiden beslissingen van de raad van bestuur in de betrokken materies voor.

De voorzitters van voormelde comités brengen verslag uit over de vergaderingen van hun comité op de eerstvolgende vergadering van de raad van bestuur.

8.1. Auditcomité

8.1.1. De rol van het auditcomité

Het auditcomité wordt benoemd uit de schoot van de raad van bestuur, met dien verstande dat minstens één onafhankelijk lid van de raad van bestuur deel uitmaakt van dit comité. De interne leden van de raad van bestuur kunnen worden aangevuld met externe comité-leden.

Het auditcomité staat de raad van bestuur bij door - namens de raad van bestuur - toezicht te houden op de integriteit en de doeltreffendheid van de interne controles en van het risicobeheer. Eveneens staat het auditcomité de raad van bestuur bij door toezicht te houden op de correcte financiële verslaggeving van de onderneming aan haar aandeelhouder en andere belanghebbenden.

8.1.2. De taken van het auditcomité

Voor een uitgebreide toelichting van de taken van het auditcomité en van de auditfunctie binnen PMV-groep verwijzen we naar het intern auditcharter in de **bijlage 1**.

8.2. Benoemings- en remuneratiecomité

8.2.1. De rol van het benoemings- en remuneratiecomité

Het benoemings- en remuneratiecomité zorgt ervoor dat het benoemings- en herbenoemingsproces van de bestuurders, alsook de aanstelling en de opvolging van het uitvoerend management objectief en professioneel verloopt. Desgevallend doet het comité voorstellen aan de raad van bestuur omtrent de remuneratie van niet-uitvoerende bestuurders; de raad van bestuur legt dit voorstel voor aan de algemene vergadering van aandeelhouders.

Het benoemings- en remuneratiecomité geeft eveneens advies over de beloningspolitiek van het uitvoerend management, met inbegrip van de prestatiegebonden verloning.

Het benoemings- en remuneratiecomité is minstens samengesteld uit twee onafhankelijke leden van de raad van bestuur, waarvan één van beide de rol van voorzitter van het benoemings- en remuneratiecomité opneemt. De interne leden van de raad van bestuur kunnen worden aangevuld met externe comité-leden. De algemeen manager woont de vergaderingen bij, behoudens voor de agendapunten die op zijn functie betrekking hebben. De leden worden gekozen op basis van hun specifieke kennis van de organisatie en de materie die noodzakelijk is ter uitoefening van hun taken.

8.2.2. De taken van het benoemings- en remuneratiecomité

Het benoemings- en remuneratiecomité beraadslaagt onder meer over volgende onderwerpen en brengt hierover verslag uit of formuleert adviezen aan de raad van bestuur:

- het voorstel m.b.t. de budgettaire ruimte voor de evolutie van de totale loonmassa (voorafgaand aan de bespreking van het budget);
- de regels voor de toekenning van de variabele beloning;
- de omschrijving van de opdracht voor de benchmarkanalyse van de referentielonen, die minimum om de drie jaar wordt uitgevoerd;
- het formuleren van voorstellen voor de selectie en de benoeming van de leden van het GMC en hun inschaling;
- de samenstelling en de evaluatie van de werking van het GMC van PMV;
- voorbereiding van de benoeming van de leden van de raad van bestuur.

9. TRANSPARANTIE, TOEZICHT EN CONTROLE

9.1. De interne controle

PMV streeft een grote transparantie binnen haar organisatie na, inclusief op het vlak van de besluitvorming en de informatiedoorstroming. Vanuit de raad van bestuur wordt die verzekerd door de algemeen manager en de voorzitter.

PMV streeft ook naar de ontwikkeling en naleving van efficiënte interne als externe auditprocedures conform wereldwijd aanvaarde standaarden (OESO-richtlijnen voor overheidsbedrijven, 2005) en het toepasselijk reglementair kader. Voor wat betreft haar

investeringsactiviteiten wordt de nodige transparantie, toezicht en controle geregeld in de Nota Investeringsbeleid. Principes en Processen.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het risicobeleid en het toezicht op de vennootschap en wordt hierin ondersteund door het auditcomité dat over zijn werkzaamheden aan de raad van bestuur verslag uitbrengt. De raad van bestuur van PMV respecteert en aanvaardt de publieke controlemechanismen die van toepassing zijn op PMV, maar is van oordeel dat dit op geen enkele wijze afbreuk doet aan zijn eigen verantwoordelijkheden.

Jaarlijks duidt de raad van bestuur een externe partij aan om een interne audit uit te voeren op een aantal door de raad van bestuur en het auditcomité aangeduide punten die relevant zijn in het kader van het vastgestelde risicobeleid voor PMV-groep.

Het auditcomité en de raad van bestuur worden geïnformeerd over de conclusies van deze audits en over de acties die door het GMC ondernomen worden om eventuele pijnpunten aan te pakken.

9.2. De externe controle

PMV is van oordeel dat de private controlemechanismen waarover de aandeelhouder beschikt het meest aangepast instrument zijn om externe controle uit te oefenen op haar organisatie en activiteiten. PMV wil ook, conform de internationale standaarden, alle financiële en niet-financiële informatie bekendmaken die betekenisvol kan zijn voor de overheid als aandeelhouder en voor het publiek. Er wordt dan ook de nodige aandacht besteed aan de rapportering; dit gaat verder dan de wettelijke rapporteringsverplichtingen voor de jaarvergadering en het jaarverslag.

Ook de commissaris (bedrijfsrevisor) heeft in dat opzicht een belangrijke rol en een bijzondere verantwoordelijkheid inzake de externe controle. Zijn onafhankelijkheid moet te allen tijde buiten kijf staan. Zowel tijdens als na afloop van zijn mandaat zal die onafhankelijkheid door het auditcomité geëvalueerd worden. Het is de algemene vergadering van aandeelhouders die de commissaris aanstelt, na aanbeveling van het auditcomité, en zijn mandaat eventueel verlengt.

De overheid beschikt anderzijds over verschillende controlemechanismen van publieke aard. Zo is PMV-groep onderworpen aan de controlebevoegdheid van het Rekenhof.

Op een meer onrechtstreekse wijze geeft de voogdijminister, daarbij in de praktijk vaak ondersteund door PMV-groep, toelichting in het Vlaams Parlement over een deel of het geheel van de PMV-activiteiten indien daarom verzocht wordt. In de samenwerkingsovereenkomst wordt ook voorzien in rapporterings- en informatieverplichtingen van PMV-groep t.a.v. de voogdijminister en de Vlaamse regering.

10. PUBLICATIE EN EVALUATIE VAN HET CHARTER

Het Corporate Governance Charter wordt publiek bekendgemaakt via publicatie op de website van PMV-groep.

Het charter wordt jaarlijks – in functie van organisatorische evoluties binnen PMV-groep en evoluties in het beleid inzake corporate governance – geëvalueerd door de raad van bestuur.

11. GEDRAGSCODES

Overeenkomstig de toepasselijke regelgeving (Decreet deugdelijk bestuur, Decreet investeringsmaatschappijen) beschikt PMV over volgende gedragscodes:

- Gedragscode voor de bestuurders van PMV;
- Gedragscode voor de medewerkers van PMV (zoals opgenomen in Arbeidsreglement en Arbeidsovereenkomst).

De **leden van de raad van bestuur** evenals de **leden van de adviescomité's en de leden van de investerings- en kredietcomités** onderschrijven een gedragscode.

Alle **personeelsleden van PMV, met inbegrip van de leden van het Groepsmanagementcomité**, ondertekenen individueel de gedragscode die integraal deel uitmaakt van het arbeidsreglement van PMV. Deze gedragscode is zeer gedetailleerd en bevat o.a. richtlijnen met betrekking tot de relatie met klanten, met de werkgever, met de overheid en de samenleving, de media, klokkenluiders en algemene gedragsregels. Er is ook voorzien in een sanctiemechanisme.

BIJLAGE 1: AUDITCHARTER

HET AUDITCHARTER VAN PMV

Deze bijlage bij het Corporate Governance Charter van PMV vormt het auditcharter van PMV en heeft als bedoeling de rol en de taken van het auditcomité verder uit te diepen en de werking en de samenstelling van het auditcomité te omschrijven.

Daarnaast geeft dit auditcharter een omschrijving van de reikwijdte van de auditwerkzaamheden en de verantwoordelijkheden op het vlak van de opvolging van aanbevelingen, conform art. 7bis van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid.

1. Samenstelling van het auditcomité

Het auditcomité is samengesteld uit 3 niet-uitvoerende bestuurders van PMV, waarvan ten minste één onafhankelijke bestuurder.

De leden worden door de raad van bestuur gekozen op basis van hun specifieke kennis en vaardigheden die noodzakelijk zijn ter uitoefening van hun taken en op voordracht van het benoemings- en remuneratiecomité.

De duur van het mandaat van de leden van het auditcomité mag de duur van hun bestuurdersmandaat niet overschrijden.

Het auditcomité verkiest een voorzitter onder zijn leden en kan een PMV-medewerker als secretaris aanstellen.

Behoudens in die gevallen waarin het auditcomité alleen zou willen vergaderen, wonen de algemeen manager en de groepsmanager financiën de vergaderingen van het auditcomité bij. Ook de commissaris wordt voor de vergaderingen uitgenodigd.

2. Rol en doelstellingen van het auditcomité

Het auditcomité ondersteunt de raad van bestuur bij het vervullen van diens toezichtsoverdracht, door toezicht te houden op:

- de integriteit en de doeltreffendheid van de (interne) controles en van het risicobeheer
- de correcte financiële verslaggeving aan de aandeelhouder(s) en derden-belanghebbenden

Dit veronderstelt met name dat het auditcomité toezicht houdt op de financiële verslaggeving en de boekhoudkundige verwerking binnen de PMV groep en haar verschillende vennootschappen (financiële audit) alsook op de operationele werking (operationele audit).

3. Taken van het auditcomité

Om zijn rol en de doelstellingen te kunnen verwezenlijken, oefent het auditcomité onder meer de volgende taken uit:

a. Financiële verslaggeving

- toezicht op de waarheidsgetrouwheid van de financiële verslaggeving;
- evaluatie van de jaarlijkse en periodieke financiële informatie en kennisname van de tussentijdse en jaarlijkse balansen en jaarrekeningen van PMV en de met haar verbonden ondernemingen, alsook van de ondernemingen die onder fiduciair beheer staan;
- onderzoek, in samenspraak met de commissaris, van alle vragen van boekhoudkundige aard, inclusief waarderingskwesties;
- toezicht op de naleving en correcte toepassing van boekhoudnormen en waarderingsregels;
- zo nodig doet het auditcomité aanbevelingen aan de raad van bestuur tot wijziging van de boekhoudnormen en waarderingsregels (conform art. 96, 6° W. Venn.);
- analyse van de lopende juridische en fiscale geschillen en de buitenbalansverplichtingen;
- evaluatie van het jaarlijkse enkelvoudige en geconsolideerde budget.

b. Interne controle en risicobeheer

- evaluatie van de interne controle- en risicobeheerssystemen;
- controle van de verklaringen inzake interne controle en risicobeheer die in het jaarverslag worden opgenomen;
- bespreking met het GMC en de commissaris van alle belangrijke risico's en de maatregelen die worden genomen om deze risico's te minimaliseren;
- toezicht op de correcte toepassing van alle wetten en reglementeringen;
- aanbevelingen over de selectie en benoeming van de auditor, indien de interne audit wordt uitbesteed;
- vastleggen van een intern auditplan en het werkingsbudget van een interne audit;
- evaluatie van de doeltreffendheid van de interne audit en van de conclusies;
- beoordeling en advies aan de raad van bestuur over de conclusies van de interne audit en de hieruitvolgende actiepunten;
- opvolging van de naleving van de bevindingen en aanbevelingen van de interne audit.

c. Externe audit

- aanbevelingen aan de raad van bestuur over de selectie, de benoeming, de eventuele herbenoeming en het ontslag van de commissaris en over zijn vergoeding en andere voorwaarden van zijn benoeming;
- de onafhankelijkheid van de commissaris bewaken;
- een verslag opvragen bij de commissaris waarin alle banden worden uiteengezet die (i) de commissaris en/of (ii) de personen met wie hij een arbeidsovereenkomst heeft gesloten en/of (iii) met wie hij beroepshalve in samenwerkingsverband staat en/of (iv) de met hem verbonden vennootschappen of personen zoals bepaald in artikel 11 W. Venn. hebben met PMV en alle met PMV verbonden vennootschappen;
- kennis nemen van het werk van de commissaris;
- permanent toezien op de verslagen van commissaris;
- evaluatie van de doeltreffendheid en volledigheid van het extern auditproces alsook de manier waarop het GMC gehoor geeft aan de aanbevelingen van de commissaris;
- problemen onderzoeken die aanleiding geven tot het vrijwillig ontslag van de commissaris en aanbevelingen formuleren inzake het daaraan te verlenen gevolg.

4. Werking van het auditcomité

Het aantal vergaderingen wordt bepaald door de voorzitter van het auditcomité, maar bedraagt niet minder dan 4 per boekjaar.

Hoe dan ook komt het auditcomité bijeen telkens wanneer dat nodig is voor de vlotte werking van het auditcomité.

De vergaderingen van het auditcomité worden door de voorzitter van het auditcomité bijeengeroepen of op verzoek van de meerderheid van de leden.

De agenda en de relevante documenten voor deze vergaderingen worden vooraf vastgelegd en overgemaakt aan de leden van het auditcomité en aan de algemeen manager, de groepsmanager financiën, de commissaris (bedrijfsrevisor) en, desgevallend, aan andere personen die betrokken zijn bij de financiële controle.

De leden van het auditcomité kunnen aan de vergaderingen van het auditcomité deelnemen (i) door fysiek aanwezig te zijn, (ii) door bij volmacht vertegenwoordigd te zijn door een ander lid van het auditcomité of (iii) via elk communicatiemiddel dat hen praktisch toelaat om op een volwaardige manier aan de vergadering deel te nemen.

Het auditcomité kan slechts geldig beraadslagen indien minstens de helft van de leden deelnemen aan de vergadering.

De beslissingen van het auditcomité worden genomen door een gewone meerderheid van de leden die deelnemen aan de vergadering. In geval van staking van de stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend.

Op de vergaderingen van het auditcomité moeten alle nuttige aspecten van de taken van het auditcomité aan bod komen.

Na elke vergadering brengt het auditcomité een verslag uit dat op de volgende raad van bestuur wordt besproken.

Het auditcomité brengt verslag uit over zijn bevindingen en formuleert alle aanbevelingen aan de raad van bestuur die het uit hoofde van haar toezichtsfunctie noodzakelijk acht.

In het kader van de uitvoering van haar taken kan het auditcomité te allen tijde aan het GMC en aan de commissaris bijzondere verslagen vragen, zich alle dienstige stukken en inlichtingen doen verstrekken en elk nazicht uit te voeren.

Het auditcomité evalueert jaarlijks dit auditcharter en zijn eigen doeltreffendheid en doet aan de raad van bestuur aanbevelingen met betrekking tot de nodige wijzigingen.

Het auditcomité kan zich steeds laten bijstaan door externe adviseurs.
